

203

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA PRZEMYSŁU I HANDLU

z dnia 7 marca 1938 r.

o maklerach przysięgłych na giełdach towarowych.

Na podstawie § 32 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 grudnia 1924 r. o organizacji giełd (Dz. U. R. P. z 1930 r. Nr 23, poz. 209) w brzmieniu ustawy z dnia 18 marca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr 24, poz. 163) zarządzam co następuje:

§ 1. (1) Zatwierdzeni lub ustanowieni przez Ministra Przemysłu i Handlu maklerzy przysięgli na giełdach towarowych są uprawnieni do pośredniczenia między członkami, uczestnikami lub członkami i uczestnikami giełdy w transakcjach przedmiotami dopuszczonymi do obrotu i notowań na giełdach towarowych oraz do stwierdzania zawartych przez strony transakcyj giełdowych.

(2) Makler przysięgły jest pośrednikiem spełniającym czynności pośredniczenia jedynie na polecenie stron; zarazem jako osoba publicznego zaufania, jest on wyłącznie uprawniony przez wystawienie giełdowej karty umowy do urzędowego stwierdzania wszelkich transakcyj, zawartych zgodnie z przepisami rozporządzenia o organizacji giełd, jako transakcyj giełdowych.

(3) Makler przysięgły uprawniony jest również do przeprowadzania publicznych przetargów na giełdzie, do pobierania prób, stwierdzania wagi i ustalonych cen przedmiotów obrotu giełdowego.

(4) Związane z tym stanowiskiem czynności obowiązany jest makler przysięgły spełniać osobiście.

§ 2. (1) Maklerem przysięgłym na giełdach towarowych może być tylko obywatel polski w wieku od lat 30 — 60 włącznie, posiadający wykształcenie ogólne w zakresie krajowych szkół średnich lub równorzędnych, dostateczną praktykę w zakresie handlu, przemysłu, rolnictwa lub bankowości bądź odpowiednie do zajmowania tego stanowiska kwalifikacje oraz nieskazitelną opinię. Ponadto obowiązany jest złożyć z dodatnim wynikiem egzamin z dziedziny wymaganych od maklera przysięgłego wiadomości.

(2) Przepisy ust. 1 nie dotyczą maklerów przysięgłych, urzędujących na giełdach towarowych i zatwierdzonych lub ustanowionych na tym stanowisku przez Ministra Przemysłu i Handlu przed dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 3. Nie mogą zostać maklerami przysięgłymi na giełdach towarowych osoby:

- a) które w myśl przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji giełd nie mogą być członkami lub nie mogą zastępować na giełdzie członka giełdy — przez okres trwania niemożności zastępstwa,
- b) zwolnione ze stanowiska maklera przysięgłego — z mocy samego prawa,
- c) zwolnione ze stanowiska maklera przysięgłego w drodze dyscyplinarnej — przez okres 3 lat od dnia wydania orzeczenia zwalniającego.

§ 4. (1) Rada giełdowa ustala przy otwarciu giełdy towarowej ilość stanowisk maklerów przysięgłych i przedstawia odnośny wniosek Ministrowi Przemysłu i Handlu celem zatwierdzenia.

(2) Rada giełdowa przedstawia również celem zatwierdzenia Ministrowi Przemysłu i Handlu wnioski odnośnie zwiększenia ilości maklerów przysięgłych lub czasowego nieobsadzenia opróżnionego stanowiska maklera przysięgłego, w miarę uzasadnionej potrzeby i po wysłuchaniu opinii urzędujących na danej giełdzie maklerów przysięgłych.

§ 5. (1) Konkurs na stanowiska maklerów przysięgłych, podlegające w myśl uchwały rady giełdowej obsadzeniu, rozpisuje rada giełdowa, podając o tym do publicznej wiadomości przez ogłoszenie w miejscach zebrań giełdowych oraz jednorazowo w „Monitorze Polskim” i przynajmniej w jednym z miejscowych dzienników polskich.

(2) Ogłoszenia o konkursie winny zawierać termin składania podań do rady giełdowej i warunki, jakim powinien odpowiadać kandydat na maklera przysięgłego, oraz wskazać na konieczność dołączenia do podania dowodów, stwierdzających kwalifikacje kandydatów.

§ 6. (1) Rada giełdowa decyduje, po rozpatrzeniu podań, o dopuszczeniu do egzaminu konkursowego kandydatów, odpowiadających ogłoszonym warunkom, oraz wyznacza termin zgłoszenia się kandydatów celem złożenia egzaminu przed komisją egzaminacyjną.

(2) Uprawnienia te może rada giełdowa, mocą uchwały, przekazać prezydium rady giełdowej.

(3) Egzamin konkursowy odbywa się w zasadzie ustnie.

§ 7. (1) Kandydaci na maklera przysięgłego powinni przy egzaminie wykazać znajomość:

- a) zasadniczych wiadomości z dziedziny prawa handlowego oraz przepisów prawnych odnoszących się do obrotu towarowego w Polsce;
- b) miejscowych zwyczajów handlowych, gatunków towarów będących przedmiotem obrotu na danej giełdzie towarowej, pobierania prób oraz przebiegu operacyj giełdowych;
- c) przepisów, dotyczących giełd towarowych, regulaminów danej giełdy, oraz przepisów, odnoszących się do maklerów przysięgłych na giełdach towarowych;
- d) języka polskiego w słowie i piśmie.

(2) Giełda nie ma prawa wydawania zaświadczeń o złożeniu i wynikach złożonego egzaminu konkursowego.

§ 8. (1) Komisja egzaminacyjna składa się z 5 osób, a mianowicie: z prezesa lub jednego z wiceprezesów rady giełdowej, jako przewodniczącego, dwóch członków rady giełdowej, dyrektora lub zastępcy dyrektora giełdy oraz starszego maklera przysięgłego danej giełdy, a w braku tegoż — jednego z urzędujących maklerów przysięgłych, powołanego w tym celu przez radę giełdową.

(2) O terminie posiedzeń komisji egzaminacyjnej musi być zawiadomiony komisarz giełdowy (lub jego zastępca), który z tytułu nadzoru ma prawo brać udział w posiedzeniach komisji.

(3) Wszyscy członkowie komisji egzaminacyjnej oraz komisarz giełdowy są uprawnieni do stawiania kandydatowi pytań w zakresie wymogów wyszczególnionych w § 7.

(4) O uzdolnieniu kandydata rozstrzyga komisja egzaminacyjna większością głosów; przewodniczący głosuje na równi z innymi członkami komisji. Komisarz giełdowy (lub jego zastępca) nie bierze udziału w głosowaniu. Na żądanie jednego z członków komisji lub komisarza giełdowego przewodniczący zarządza głosowanie tajne.

(5) Z przebiegu egzaminu spisuje się szczegółowy protokół.

(6) Komisja egzaminacyjna przedstawia protokół egzaminacyjny radzie giełdowej dla dokonania wyboru kandydatów na każde wolne stanowisko maklera przysięgłego spośród osób, które zdały egzamin z wynikiem pomyślnym.

§ 9. (1) Kandydata, względnie kandydatów wybranych w myśl § 8 ust. (6) przedstawia rada giełdowa, dołączając protokół egzaminacyjny, za pośrednictwem komisarza giełdowego, Ministrowi Przemysłu i Handlu do zatwierdzenia.

(2) Jeżeli niektórzy lub wszyscy kandydaci wybrani przez radę giełdową nie uzyskają zatwierdzenia, rada giełdowa przedstawia stosownie do ust. (1) ponownie Ministrowi Przemysłu i Handlu w terminie 14 dni od dnia za-

wiadomienia o tym wniosek o zatwierdzenie nowych kandydatów w miejsce niezatwierdzonych bądź zawiadamia w tymże terminie Ministra Przemysłu i Handlu o zrzeczeniu się przez nią obsadzenia stanowiska maklera przysięgłego.

(3) W razie dwukrotnego niezatwierdzenia Minister Przemysłu i Handlu ustanawia spośród osób, które zdały egzamin, na wniosek komisarza giełdowego, maklerów na stanowiska nie obsadzone.

(4) Nie zatwierdzeni przez Ministra Przemysłu i Handlu kandydaci na stanowiska maklerów przysięgłych nie nabywają z tytułu pomyślnego złożenia egzaminu na maklera przysięgłego żadnych uprawnień na wypadek ponownego kandydowania na te stanowiska.

§ 10. (1) Urzędujący na jednej z giełd towarowych makler przysięgły może ubiegać się o stanowisko maklera przysięgłego na innej giełdzie towarowej, po wyrażeniu zgody na kandydowanie przez rady giełdowe obu zainteresowanych giełd.

(2) Makler przysięgły zostaje w tym przypadku zwolniony od złożenia wymaganego egzaminu konkursowego; rada giełdowa tej giełdy, która rozpięła konkurs celem obsadzenia stanowiska maklerskiego, może zażądać od kandydującego maklera złożenia — w czasie trwania egzaminu konkursowego — egzaminu uzupełniającego jedynie w zakresie wymogów § 7 ust. (1) lit. b). Złożenie takiego egzaminu należy uwidocznic w protokole egzaminacyjnym.

§ 11. (1) Zatwierdzeni lub ustanowieni maklerzy przysięgli składają przysięgę według następującej roty:

„Przysięgam Panu Bogu Wszchemogącemu i Wszchmiedzącemu, że powierzone mi obowiązki maklera spełniać będę z całą sumiennością i bezstronnością i, pomny swej odpowiedzialności, przestrzegać będę w ich spełnianiu obowiązujących mnie przepisów ustawowych i zasad etyki kupieckiej. Tak mi, Panie Boże, dopomóż”.

(2) Osoby wyznające religię chrześcijańską przysięgają przed krzyżem; osoby nie wyznające religii chrześcijańskiej składają przysięgę według przepisów kodeksu postępowania cywilnego w przedmiocie przysięgi biegłych.

§ 12. (1) Przysięgę odbiera — w terminie wyznaczonym przez prezesa rady giełdowej — komisarz giełdowy w imieniu Ministra Przemysłu i Handlu, w obecności prezesa rady giełdowej, dyrektora giełdy oraz dwóch członków rady giełdowej.

(2) Po złożeniu przysięgi oraz zobowiązania wymienionego w § 13 giełda wydaje zatwierdzonym lub ustanowionym przez Ministra Przemysłu i Handlu maklerom przysięgłym odnośnie zaświadczenia pisemne podpisane przez prezesa

rady giełdowej, komisarza giełdowego i dyrektora giełdy albo ich zastępców oraz legitymację z fotografią.

(3) Po otrzymaniu nominacji i przed rozpoczęciem wykonywania czynności maklerskich makler przysięgły obowiązany jest wykupić ustanowione dla maklerów przysięgłych świadectwo przemysłowe oraz podać do wiadomości właściwej izbie skarbowej dzień, w którym rozpoczął urzędowanie.

§ 13. (1) Maklerzy przysięgli powinni przed rozpoczęciem wykonywania czynności złożyć na ręce prezesa rady giełdowej pisemne zobowiązanie, że poza czynnościami wykonywanymi przez nich w granicach uprawnień, określonych rozporządzeniem niniejszym, nie będą ubocznie wykonywali żadnych czynności, związanych z prowadzeniem przemysłu i handlu, ani też zajmowali stanowisk w przedsiębiorstwach przemysłowych i handlowych i nie będą uczestnikami spółek handlowych.

(2) Rada giełdowa może w drodze wyjątku i za zgodą komisarza giełdowego zezwolić na prowadzenie przez maklera przysięgłego własnego lub cudzego przedsiębiorstwa przemysłowego lub handlowego, jeżeli prowadzenie rzeczonoego przedsiębiorstwa z natury swej nie może ujemnie wpływać na jego bezstronność w spełnianiu czynności maklera przysięgłego. Przedmiotem obrotu tego przedsiębiorstwa nie mogą być w żadnym razie artykuły dopuszczone do obrotu na danej giełdzie.

(3) Odwołanie tego zezwolenia następuje w ten sam sposób, jak udzielenie, — z powodu niedopełnienia warunków albo zmiany przedmiotu lub prawnej organizacji prowadzonego przez maklera przysięgłego przedsiębiorstwa. Udzielone zezwolenie zostaje odwołane bezzwłocznie na żądanie komisarza giełdowego, zgłoszone do rady giełdowej w formie pisemnej. Komisarz giełdowy nie ma obowiązku uzasadniać swego żądania.

§ 14. (1) Rada giełdowa może w porozumieniu z komisarzem giełdowym ustanowić dla każdego z maklerów przysięgłych kaucje, które mogą być podwyższone lub obniżane. Kaucje te mogą być użyte przez radę giełdową do celów przewidzianych w § 41 i 42.

(2) Zwrot kaucji może nastąpić dopiero po uregulowaniu zaległych należności, wynikłych z czynności maklerskich i przekazaniu przez maklera przysięgłego do archiwum giełdowego ksiąg maklerskich, bloków z kartami umów oraz innych ksiąg i dokumentów.

§ 15. W związku ze spełnianiem swych czynności maklerskich makler przysięgły jest obowiązany:

- a) być obecnym w miejscu zebrań giełdowych przez cały czas trwania zebrania giełdowego;

- b) stwierdzać z zachowaniem obowiązujących przepisów przez wystawienie karty umowy transakcje giełdowe i doręczyć stronom karty umowy;
- c) zachować w tajemnicy dokonaną transakcję, jeżeli obowiązujące przepisy lub niniejsze rozporządzenie nie stanowią inaczej;
- d) ostrzegać zawierającego transakcję w razie przypuszczenia o zamiarze świadomego wprowadzenia go w błąd przez stronę przeciwną;
- e) brać udział w posiedzeniach komisji notowań, zgodnie z obowiązującymi na danej giełdzie regulaminami, i wyszczególniać w raporcie, składanym przewodniczącemu tej komisji, wszystkie stwierdzone przez siebie giełdowe transakcje — w celu ustalenia kursów dla ceduły giełdowej;
- f) zwracać uwagę komisji notowań na takie transakcje, co do których zachodzi uzasadnione podejrzenie, że zawarte zostały tylko pozornie lub na szkodę osób trzecich, udzielać komisji notowań wyjaśnień, stawiać wnioski dotyczące się stanu rynku i notowań, i w razie nieuwzględnienia, żądać ich zaprotokolowania;
- g) spełniać wszystkie czynności, wynikające z jego funkcji pośredniczenia, oraz czynności zleczone przez radę giełdową, w ramach obowiązujących przepisów giełdowych;
- h) stosować się do zarządzeń, wydanych przez władze lub z ich upoważnienia przez organa giełdy, jeżeli przeciw tym zarządzeniom komisarz giełdowy nie zgłasza zastrzeżeń;
- i) zapisywać do księgi maklerskiej zgodnie z treścią karty umowy każdą transakcję, zasadniczo tegoż dnia, w którym została wystawiona karta umowy, lub w dniu, w którym transakcja została zgłoszona celem stwierdzenia;
- j) zawiadamiać komisarza giełdowego o dostrzeżonych faktach pokątnego pośredniczenia — celem usunięcia winnych z zebrań giełdowych;
- k) wpłacać w oznaczonym terminie do kasy giełdy wszelkie należności giełdy w związku z zawartymi transakcjami.

§ 16. Zleczone przez radę giełdową czynności zostają maklerom przysięgłym podane pisemnie do wiadomości przez prezesa lub wiceprezesa rady giełdowej lub z ich upoważnienia przez dyrektora giełdy lub jego zastępcę.

§ 17. (1) Makler przysięgły może korzystać z pomocy innych osób przy wykonywaniu czynności techniczno-biurowych (np. wypełnianie treści kart umów, notowanie zleceń

itp.), do których odnoszą się analogicznie przepisy objęte § 13 ust. (1).

(2) Za czynności ich i za zachowanie przez nie tajemnicy handlowej makler przysięgły ponosi całkowitą odpowiedzialność.

(3) O przyjęciu osoby do pomocy makler przysięgły powinien zawiadomić komisarza giełdowego oraz biuro giełdy.

§ 18. Zabrania się maklerom przysięgłym:

- a) dokonywania jakichkolwiek transakcji giełdowych na własny rachunek,
- b) występowania samorzutnie wobec stron w charakterze pośrednika handlowego,
- c) stwierdzania umów i pośredniczenia w umowach nie odpowiadających warunkom wymagany od transakcyj giełdowych,
- d) stwierdzania kartą umowy transakcyj częściowo lub całkowicie dopełnionych, o ile posiada w tym względzie wiarogodne wiadomości,
- e) przekazywania osobom wymienionym w § 17 tych czynności, które na mocy obowiązujących przepisów giełdowych maklerzy przysięgli powinni spełniać osobiście (§ 1).

§ 19. (1) Ustalona przez radę giełdową, po wysłuchaniu opinii urzędujących maklerów przysięgłych, wysokość prowizji i kurtażu maklerskiego podlega łącznie z innymi opłatami giełdowymi zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu.

(2) Z inicjatywy urzędujących na danej giełdzie maklerów przysięgłych może Minister Przemysłu i Handlu w poszczególnym wypadku, na wniosek rady giełdowej, zezwolić na utworzenie przy poszczególnych giełdach wspólnej kasy i rachunkowości dla maklerów przysięgłych (pula maklerska). Minister Przemysłu i Handlu może również zarządzić z urzędu utworzenie przy poszczególnych giełdach puli maklerskiej. Regulamin tej kasy, uchwalony przez radę giełdową, podlega zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 20. (1) Karty umowy zostają wypisywane w 4 egzemplarzach w bloku numerowanym; na czołowej karcie wpisuje się treść ołówkiem atramentowym, która na trzech następnych kartach odbija się przez kalkę.

(2) Dwie odbite przez kalkę karty makler przysięgły doręcza stronom; czołową kartę pozostawia u siebie w bloku jako podstawę do zapisania w księdze maklerskiej, a czwartą kartę wręcza komisarzowi giełdy każdego piętnastego następnego miesiąca dla potrzeb władz skarbowych.

(3) Mylnie wypisane karty umowy nie są niszczone, lecz unieważniane i pozostają we

wszystkich 4 egzemplarzach w bloku z dopiskiem maklera o unieważnieniu.

(4) Wszystkie zużyte bloki z pozostałymi w nich egzemplarzami kart umów powinny być przez maklera przysięgłego przechowywane starannie do czasu złożenia ich do archiwum giełdy.

§ 21. (1) Karty umowy powinny zawierać w szczególności:

- a) numer porządkowy,
- b) nazwiska lub firmy stron i ich adresy,
- c) przedmiot transakcji, rodzaj, jakość, ilość (wagę lub miarę) towaru, cenę jednostkową, termin dostawy, sposób i termin regulacji oraz inne warunki, które strony sobie zastrzegły,
- d) datę wystawienia karty umowy, podpis maklera przysięgłego oraz jego pieczęć urzędową,
- e) inne dane, których umieszczenie w treści uznaje rada giełdowa za wskazane, m. in. co do pośrednictwa maklera lub tylko stwierdzenia przez niego zawarcia transakcji itp.

(2) Celem ułatwienia wypisywania kart umów rada giełdowa może ustanowić stosowanie pewnych skrótów, a może również przyjąć jako obowiązujące niektóre zwyczaje (szczególnie co do sposobów i terminów dostawy lub regulacji), których w takim razie można w kartach umowy nie podawać.

§ 22. (1) Zawarte za pośrednictwem maklerów przysięgłych lub stwierdzone przez nich transakcje zostają wpisane do ponumerowanej i oparafowanej księgi maklerskiej, poświadczonej przez komisarza giełdowego.

(2) W księdze maklerskiej należy wymienić:

- a) liczbę porządkową transakcji w księdze,
- b) liczbę porządkową karty umowy,
- c) nazwiska lub firmy stron i ich adresy,
- d) dzień zawarcia i warunki transakcji,
- e) kwoty należnej opłaty stempłowej, kurtażu, prowizji za pośrednictwo oraz opłat giełdowych.

(3) Na końcu każdej stronicy księgi maklerskiej należy podać ogólne sumy kwot, które z tytułu zapisanych na danej stronicy transakcji mają być wpłacone na poczet opłaty stempłowej oraz giełdowej, jako też kurtażu maklerskiego oraz prowizji za pośrednictwo. Sumy te mają być przenoszone na następną stronicę. Unieważnione karty umowy należy w kolejności liczb porządkowych kart odnotować w księdze maklerskiej.

(4) Wpisów w księdze maklerskiej należy dokonywać bez poprawek, skrobań, wycierań i pozostawiania miejsc pustych. W razie potrzeby poprawki powinny być uskuteczniانية czerwonym atramentem i zaopatrzone własnoręcznym znakiem maklera przysięgłego.

§ 23. (1) Maklerzy przysięgli są uprawnieni wydawać za opłatą, ustaloną przez radę giełdową, na żądanie stron, wyciągi lub odpisy z księgi maklerskiej, zaopatrzone podpisem i pieczęcią maklera przysięgłego, z zaznaczeniem w księdze maklerskiej daty wydania, oraz nazwiska lub firmy strony, otrzymującej żądany wyciąg albo odpis.

(2) Wszelkie inne zaświadczenia, wydawane na mocy uprawnień wynikających z przepisów rozporządzenia niniejszego przez maklera przysięgłego, podlegają opłacie, której wysokość ustala rada giełdowa.

§ 24. (1) Makler przysięgły obowiązany jest, poza przypadkami przewidzianymi w ustawach lub rozporządzeniu niniejszym, okazywać księgę maklerską oraz bloki kart umów tylko komisarzowi giełdowemu lub jego zastępcy, a ponadto — za ich zgodą — na żądanie:

- a) Sądu rozjemczego giełdy,
- b) Komisji dyscyplinarnej giełdy,
- c) Komisji dyscyplinarnej dla maklerów przysięgłych.

(2) Jeżeli przy ustalaniu kursów dla ceduły giełdowej powstanie przypuszczenie, że transakcja została zawarta pozornie lub na szkodę osób trzecich, makler przysięgły powinien okazać w razie nieobecności komisarza giełdowego lub jego zastępcy — przewodniczącemu komisji notowań blok z kartami umów, w celu ujawnienia osób, które zawarły daną transakcję.

(3) Na żądanie i za zgodą obu stron zawierających transakcję makler przysięgły może okazać dotyczącą tej transakcji kartę umowy także innym osobom, przez nie wskazanym, jak również wydać wyciągi lub odpisy z księgi maklerskiej.

§ 25. (1) Z dniem 31 grudnia każdego roku makler przysięgły zamyka swe księgi maklerskie, umieszczając pod ostatnią pozycją wpisu, odpowiednią adnotację, opatrzoną jego własnoręcznym podpisem oraz pieczęcią urzędową, stwierdzoną ponadto podpisem i pieczęcią komisarza giełdowego lub jego zastępcy.

(2) Po uskutecznieniu przez władze skarbowe wymiaru podatku przemysłowego od obrotu za dany rok podatkowy, nie później jednak niż z końcem 31 grudnia następnego roku, maklerzy przysięgli składają swoje księgi do archiwum giełdowego, gdzie w ich obecności zostają opieczętowane ich pieczęciami oraz pieczęciami komisarza giełdowego lub jego zastępcy.

(3) W razie potrzeby makler przysięgły może w obecności dyrektora giełdy lub jego zastępcy wydobyć swoje księgi maklerskie lub bloki z archiwum, celem zrobienia wyciągu lub odpisu, poczym muszą one zostać bezzwłocznie opieczętowane jak poprzednio i złożone z powrotem do archiwum. Z każdorazowej takiej czynności zostaje spisany protokół, przechowywany w aktach giełdy.

§ 26. (1) W razie dobrowolnego ustąpienia lub zwolnienia maklera przysięgłego ze stanowiska, muszą być jego księgi i bloki kart umów oraz inne księgi i dokumenty, złożone stosownie do § 25 ust. (2) do archiwum giełdowego.

(2) W razie śmierci maklera przysięgłego prezes rady giełdowej obowiązany jest wydać wszelkie potrzebne zarządzenia, aby księgi maklerskie, bloki kart umów oraz inne księgi i dokumenty zmarłego maklera przysięgłego zostały bezzwłocznie złożone do archiwum giełdowego w obecności komisarza giełdowego lub jego zastępcy.

§ 27. (1) Maklerzy przysięgli mogą, po uprzednim wzajemnym porozumieniu, zwalniać się corocznie od pełnienia swych czynności na przeciąg czasu nie dłuższy niż 6 tygodni, w celach wypoczynkowych.

(2) Czasokres zwolnienia się każdego maklera przysięgłego powinien być tak uzgodniony, aby ustalony na giełdzie tok czynności maklerskich nie doznał przeszkód. Plan zamierzonych zwolnień musi być zgłoszony prezesowi rady giełdowej i zatwierdzony przez komisarza giełdowego.

§ 28. (1) Na giełdach, na których urzęduje co najmniej trzech maklerów przysięgłych, mogą maklerzy przysięgli wybrać spośród swego grona na okres trzechletni starszego maklera przysięgłego oraz jego zastępcę, którzy przez ten wybór nie są jednak zwolnieni od spełniania swych czynności maklerskich.

(2) Minister Przemysłu i Handlu może dla poszczególnych giełd uczynić wybór starszego maklera obowiązkowym.

(3) Wybór starszego maklera przysięgłego i jego zastępcy podlega zatwierdzeniu przez Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek komisarza giełdowego i po wysłuchaniu opinii rady giełdowej.

§ 29. (1) Do uprawnień starszego maklera przysięgłego należy:

- a) kierowanie działalnością maklerów przysięgłych,
- b) udzielanie wyjaśnień komisarzowi giełdowemu i radzie giełdowej,
- c) sprawowanie funkcji, zleconych mu w drodze uchwał rady giełdowej,
- d) branie udziału z głosem doradczym w posiedzeniach rady giełdowej oraz w ogólnych zgromadzeniach członków giełdy.

(2) Starszy makler przysięgły może być obecny na posiedzeniu rady giełdowej przy rozpatrywaniu spraw dotyczących materialnych interesów maklerów przysięgłych, lecz w głosowaniu nad nimi nie bierze udziału.

(3) W razie nieistnienia na giełdzie starszego maklera przysięgłego i jego zastępcy — mo-

że spełniać funkcje te w miarę potrzeby jeden z urzędujących na danej giełdzie maklerów przysięgłych, za zgodą rady giełdowej i komisarza giełdowego, nie nabywając jednak przez to uprawnień, przysługujących zatwierdzonemu przez Ministra Przemysłu i Handlu starszemu maklerowi przysięgłemu.

§ 30. (1) Za zobowiązania powstałe z czynności maklerów przysięgłych giełda nie odpowiada.

(2) W razie szkody, wyrządzonej działaniem lub zaniedbaniem maklera przysięgłego, strony mogą pociągnąć do odpowiedzialności jedynie maklera przysięgłego osobiście.

§ 31. (1) Za niestosowanie się do obowiązujących przepisów ustawowych i regulaminowych, jak również do zarządzeń władz giełdy oraz za wykroczenia, popełnione w związku z wykonywaniem swych czynności maklerskich, makler przysięgły może zostać pociągnięty do odpowiedzialności przed komisją dyscyplinarną dla maklerów przysięgłych.

(2) Kwalifikowanie spraw do rozpatrzenia przez komisję dyscyplinarną należy do rady giełdowej. Rada giełdowa nie może odmówić skierowania do komisji dyscyplinarnej sprawy wytoczonej maklerowi przysięgłemu przez komisarza giełdowego.

§ 32. Na wniosek komisarza giełdowego lub jego zastępcy musi być przeciwko maklerowi przysięgłemu wdrożone postępowanie dyscyplinarne w razie:

- a) nieuzasadnionej i nieprzerwanej nieobecności dłuższej niż 2 tygodnie, a łącznie w ciągu roku dłuższej niż 6 tygodni;
- b) wykazanej w ciągu urzędowania i stwierdzonej przez władze giełdy i komisarza giełdowego nieudolności w spełnianiu czynności maklera przysięgłego;
- c) ujawnienia w toku urzędowania nałogów, stanowiących przeszkodę w sprawowaniu czynności osoby publicznego zaufania;
- d) udowodnionej, szkodliwej dla giełdy, jako instytucji gospodarczej, działalności.

§ 33. (1) Komisja dyscyplinarna dla maklerów przysięgłych składa się z 5 członków, a mianowicie: z prezesa lub jednego z wiceprezesów rady giełdowej, trzech członków rady giełdowej i dyrektora lub zastępcy dyrektora giełdy. Komisarz giełdowy lub jego zastępca bierze udział w posiedzeniu komisji dyscyplinarnej dla maklerów przysięgłych, lecz nie głośnie nad kwestią winy i kary.

(2) Posiedzeniom komisji dyscyplinarnej dla maklerów przysięgłych przewodniczy prezes rady giełdowej lub jeden z wiceprezesów.

§ 34. (1) Komisja dyscyplinarna może orzec następujące kary:

- a) napomnienia,
- b) nagany zwykłej lub nagany surowej,
- c) zawieszenia w czynnościach do 6 miesięcy,
- d) zwolnienia ze stanowiska.

(2) Orzeczenie komisji dyscyplinarnej, zawierające zwolnienie maklera przysięgłego ze stanowiska, zostaje przez radę giełdową z odpowiednim wnioskiem, za pośrednictwem komisarza giełdowego lub jego zastępcy, złożone Ministrowi Przemysłu i Handlu w celu wydania zarządzenia zwolnienia maklera przysięgłego ze stanowiska.

(3) Wykonanie orzeczeń komisji dyscyplinarnej powierza się prezesowi rady giełdowej.

§ 35. W razie wszczęcia przeciwko maklerowi przysięgłemu postępowania dyscyplinarnego lub dochodzenia o ścigane z urzędu przestępstwa popełnione z chęci zysku lub z innych niskich pobudek, jak również w razie wszczęcia postępowania upadłościowego, makler przysięgły może zostać zawieszony w czynnościach zarządzeniem prezesa rady giełdowej, w porozumieniu z komisarzem giełdowym. Wniosek komisarza giełdowego w tym przedmiocie jest dla prezesa rady giełdowej wiążący.

§ 36. W razie zajścia lub stwierdzenia powstałych dawniej okoliczności, przewidzianych w § 3 lit. b), makler przysięgły zostaje zwolniony ze stanowiska zarządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu na wniosek rady giełdowej i w porozumieniu z komisarzem giełdowym.

§ 37. Do czasu otrzymania zarządzenia Ministra Przemysłu i Handlu, zwalniającego maklera przysięgłego ze stanowiska, makler przysięgły powinien być zawieszony w czynnościach stosownie do § 36.

§ 38. (1) W przypadku orzeczenia przez komisję dyscyplinarną kary zawieszenia w czynnościach lub kary zwolnienia ze stanowiska (§ 34 ust. (1) lit. c i d) — służy skazanemu maklerowi przysięgłemu prawo odwołania się do komisji odwoławczej dla maklerów przysięgłych, w terminie 8-dniowym od dnia otrzymania pisemnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

(2) Do czasu rozstrzygnięcia sprawy przez komisję odwoławczą skazany powinien być zawieszony w czynnościach.

§ 39. (1) Komisja odwoławcza dla maklerów przysięgłych składa się z 7 członków, a mianowicie: z prezesa lub jednego z wiceprezesów rady giełdowej, przewodniczącego komisji

odwoławczej i trzech członków komisji odwoławczej, przewidzianej w § 23 ust. (3) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o organizacji giełd, starszego maklera przysięgłego lub jego zastępcy bądź jednego z urzędujących maklerów przysięgłych właściwej giełdy, wyznaczonego przez prezesa rady giełdowej w porozumieniu z komisarzem giełdowym oraz dyrektora giełdy lub jego zastępcy.

(2) W komplecie sądzącym komisji odwoławczej powinni zasiadać ci członkowie rady giełdowej, którzy nie brali udziału w komplecie komisji dyscyplinarnej dla maklerów przysięgłych, powołanym do rozpatrywania tej samej sprawy.

(3) Posiedzeniu komisji odwoławczej przewodniczy przewodniczący komisji odwoławczej.

(4) Komisja odwoławcza orzeka kary określone w § 34.

(5) Czasokres kary zawieszenia w czynnościach może być orzeczeniem komisji odwoławczej wliczony w całości lub części do czasokresu zwolnienia, orzeczonego przez komisję dyscyplinarną.

(6) Komisarz giełdowy lub jego zastępca nie bierze udziału w głosowaniu nad kwestią winy i kary.

§ 40. Szczegółowy tryb postępowania przed komisją dyscyplinarną oraz przed komisją odwoławczą dla maklerów przysięgłych, jak również sposoby pokrywania kosztów działalności tych komisji z funduszków giełd, określa regulamin, uchwalony przez radę giełdową i zatwierdzony przez Ministra Przemysłu i Handlu.

§ 41. (1) Jeżeli makler przysięgły złoży radzie giełdowej podanie do Ministra Przemysłu i Handlu o zwolnienie go z zajmowanego stanowiska, jak również w razie śmierci maklera przysięgłego lub zwolnienia go w drodze dyscyplinarnej — rada giełdowa obowiązana jest dopilnować, w drodze publicznego ogłoszenia, uregulowania wszelkich roszczeń, jakie wyniknąć mogły z jego czynności maklerskich.

(2) Ogłoszenie to powinno być wywieszane w miejscu zebrań giełdowych i zamieszczone na koszt giełdy w „Monitorze Polskim” oraz przynajmniej w jednym z miejscowych dzienników polskich, przy czym termin zgłaszania roszczeń do maklera nie może być krótszy niż sześciotygodniowy. Zgłoszenia należy składać do rady giełdowej. Rada giełdowa w porozumieniu z komisarzem giełdowym uzna, które z tych roszczeń wynikły z wykonywania czynności maklerskich.

(3) O śmierci lub o zwolnieniu maklera przysięgłego giełda zawiadamia izbę skarbową, w której okręgu znajduje się siedziba giełdy, podając zarazem jego dokładny adres.

§ 42. (1) Jeżeli makler przysięgły złożył stosownie do § 14 kaucję, to we wszystkich przypadkach zwolnienia maklera ze stanowiska oraz w razie jego śmierci należy zastosować postępowanie ustalone w § 41 ust. (1) i (2). W tych przypadkach kaucja służy do zaspokojenia przede wszystkim roszczeń z tytułu należności giełdy.

(2) W razie zgłoszenia innych jeszcze roszczeń — reszta kaucji, pozostała po zaspokojeniu należności giełdowych, powinna być złożona do depozytu właściwego sądu powszechnego.

(3) W razie zaspokojenia przez maklera przysięgłego wszystkich zgłoszonych pretensyj w ciągu wyznaczonego przez radę giełdową terminu (§ 41) — rada giełdowa zarządza zwrot kaucji.

§ 43. Do wniosku o zwolnienie maklera przysięgłego, ze stanowiska, przedstawionego Ministrowi Przemysłu i Handlu, rada giełdowa powinna dołączyć zaświadczenie o złożeniu przez maklera przysięgłego dowodów, że uznane roszczenia zostały przezeń uregulowane. W przeciwnym razie sprawa powinna być skierowana do komisji dyscyplinarnej.

§ 44. (1) W przypadkach, wyszczególnionych w rozporządzeniu niniejszym, pisma, doręczane maklerom przysięgłym i zawierające zarządzenia zawieszenia maklerów przysięgłych w ich czynnościach, podpisują: prezes rady giełdowej, komisarz giełdowy, oraz dyrektor giełdy lub ich zastępcy.

(2) Pismo, zawiadamiające o zarządzeniu Ministra Przemysłu i Handlu, zwalnającym maklera przysięgłego ze stanowiska, podpisują osoby wymienione w ust. (1).

§ 45. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Skarbu z dnia 15 marca 1927 r. o powoływaniu i zwalnianiu oraz prawach i obowiązkach maklerów przysięgłych na giełdach towarowych (Dz. U. R. P. Nr 32, poz. 292) oraz wszelkie inne w tym przedmiocie dawniejsze przepisy, niezgodne z rozporządzeniem niniejszym.

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*